

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izšla vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 17. julija.

Državni zbor se je danes sestel ter odpravil prve formalitete — zaobljubo poslancev. Še le v sredo prične po posameznih oddelkih verifikacija mandatov nakar bo v petek mogoče izvoliti predsedništvo. To je zunanja slika parlamentarnih dogovorov. Mnogo živahnije se seveda gibanje izven sejne dvorane. Parlamentarne organizacije pridno pripravljajo o političnem položaju, določajo svoje kandidate za posamezne parlamentarne funkcije ter zlasti zbornične odseke, kjer se vrši glavno parlamentarno delo. Zastopništvo v odsekih je ena najvažnejših zadev, s katerimi se ima pečati vsaka parlamentarna organizacija, ako hoče, da zamore primerno uveljaviti svoja narodna, gospodarska ali kulturna načela. Čim številnejši je torej klub, ozir. parlamentarna zveza, tem več mandatov v odsekih lahko reklamira za sebe. Parlamentarne skupine, ki ne štejejo nad 10 poslancev pa si še v največjih odsekih, kateri imajo nad 30 in nad 50 članov (kakor n. pr. proračunski) le s težavo pribore svojega zastopnika. Glede manjših odsekov so pa povsod navezane na dobro voljo kakega drugega kluba, ako jim hoče ta od slučaja do slučaja prepuštili kak mandat.

Delo v odsekih je predvsem stvarno delo, tam se lahko uveljavi poslanec in tam je mogoča uspešna delavnost. Zato je dvojno obžalovati, da so se pogajanja za ustanovitev stare »Zveze južnih Slovanov« po dvanajstih konferencah razbila in da so se razdelili bivši tovariši in sobojvniki na dve skupini: primorsko in dalmatinsko. Nočemo danes raziskavati o krivdi, dovolj je, da poudarimo jedro razpora, ki se je pojavil v vrstah neklerikalnih jugoslovanskih poslancev. Gre za vprašanje enotnega kluba vseh južnih Slovanov.

Morda nikjer nimamo toliko vzroka se bati vsake kooperacije s klerikalci, kakor ravno na Slovenskem, nikjer niso politična nasprotja tako ostra, kakor pri nas, nikjer strankarsko nasilje in brutalnost tako žalostno razvita, kakor v deželi V.

L. S. Našim na pozitivnem naprednem programu izvoljenim poslancem bi bilo gotovo težko se združiti na parlamentarnih tleh z zastopniki stranke, s katero vedemo doma najostrejši boj. Toda ako želimo, da ne ostane jugoslovanska politika zopet brezuspešna, prezirana vetravost brez sile in brez vpoštevanja, tedaj je treba vprašanje staviti iz nekoliko višjega vidika, kakor ga nam diktira strankarstvo. Skupno s Šusteršičem v parlamentarno življenje in dunajski politični boj, skupno z njim, pod njegovim vodstvom na negotova pota? Napredno slovensko ljudstvo, ne le Ravniharjevi volilci, tudi Gregorinovi, ter velika večina Rybačevih, vse napredne manjšine v slovenskih volilnih okrajih bi ne mogle razumeti politike, ki doma proglašajo boj proti klerikalizmu, na Dunaju pa se podrejuje Šusteršičevemu vodstvu. Slovensko napredno ljudstvo bi se smatralo od svojih političnih voditeljev, od svojih zastopnikov naravnost izdano in vtisk, ki bi ga napravil vstop neklerikalnih poslancev v tak skupni klub, bi moral biti katastrofalen.

Na drugi strani pa velja in je nepobitno spoznanje, da je edino mogoča jugoslovanska parlamentarna organizacija sposobna varovati in sicer uspešno varovati naše narodne interese. Ali je treba še naštevati kako neizmerno polje delavnosti je v tem oziru odprto, na katero pa je dostop le silnemu in močnemu mogoč? Ali je treba še posebej poudarjati, da je baš doba prve ljudske zbornice nad vse dvome pokazala, da je predpogoj političnega uspeha v nadpolskočlavi zbornice narodna koncentracija? Ravno danes so Rusini izvedli posledice tega spoznanja, ter si ustanovili zvezo svojih klubov. Izmed vseh Slovanov so edini Jugoslovani očitno še odločeni predelati še enkrat ono težko in žrtev polno šolo političnih neuspehov, katere je Čehe, nas strankarsko in politično daleč nadkriljajoče, po štirih letih skovala v Enotni češki klub — kljub tedaj smrtnemu sovražstvu med Mladočehi in narodnimi socijalci ter agrarci. In danes ko v češki javnosti še vedno divja ljut boj »kartelistov« (Mladočehov in nar. socijalcev) proti »narodnim zločincem« Masaryku in dr. Stranskemu, danes ko se vračajo češki klerikalci, po vprav srditi

volilni kampanji s skoraj vsemi ostalimi strankami, poraženi v parlament, sede v Enotnem češkem Masaryk poleg Šilingerja, Stransky poleg Kramara, in gotove zveze obstajajo celo s češkim socijalno demokratičnim klubom.

Vprašanje skupnosti torej ne more biti težavno po svojem bistvu, temveč le po načinu rešitve.

Dr. Ravnihar ne more k dr. Šusteršiču, Ivčević ne k Dulibiću, ljubljanski poslanec ne more vstopiti v klub ali zvezo, kjer bi bilo od slučajno klerikalne večine odvisno ali ga hoče sprejeti ali odbiti, kjer bi se morda ravno v principijalnih vprašanjih moral dati majorizirati ali pa zopet oditi, dr. Gregorin, ki ima svoj mandat od zavedno naprednega kraškega ljudstva ne more sedaj napraviti tako, kakor da je vse eno ali je bil izvoljen on ali dr. Stepančič. Toda ako se najde platforma, organska formula, ki ustvarja jugoslovansko enoto, kot skupino ravnopravnih mandatorjev, katerih vstop ni odvisen od kake večine in katerih strankarsko — programatično delovanje ni omejeno, tedaj odpadejo predsodki in težave. Jugoslovanska enota, ki bi po pravih smatrala vsakega jugoslovanskega poslanca, ki se prikladi, za člana ter očitno svoj delokrog, določil vsi skupnost v vseh narodnih vprašanjih in prepustil popolno svobodo odločitve vsakemu posameznemu v vseh strogo strankarskih zadevah, taka Enota bi izgubila strankarsko ost ter bi bila organizacija katero bi smel pozdravljati sleherni narodni človek. Kajti taka Enota bi bila zaena afirmacija skupne narodne misli, za drugo pa bi bila očitno izrečena volja, uveljaviti politično važnost jugoslovanskih narodov v avstrijskem parlamentu, ne pa izrabljati to politično važnost v strankarske namene.

Recimo, da bi se navzlic taki organizacijski formuli za enkrat še ne posrečilo spraviti vse južne Slované v to Enoto. Imamo na domačih tleh še posebne račune, ki morajo biti poprej poravnani, predno se snidejo vsi k skupnemu nastopu. Toda ako je vsakemu posamezniku pot že naprej odprta, tedaj ne bo težko najti prilžnosti in prilike, da bi štela Enota med svoje člane vse jugoslovanske poslance.

Poudariti je pa treba, da se nam zdi vsakršna drugačna skupnost nemogoča, ker bi je slovensko ljudstvo ne moglo razumeti drugače, kakor da pomenja podrejenost neklerikalnih poslancev pod poveljstvo najmočnejšega kluba — klerikalnega.

K razpustu kamniškega občinskega odbora.

Narodno-napredna večina v obč. odboru je pri posebnem sestanku sklenila vložiti pritožbo zoper razpustilni odlok deželne vlade.

Pritožba, ki jasno dokazuje, kako teptajo klerikalci s pripomočjo deželne vlade veljavne zakone, se glasi:

Visoko c. kr. ministrstvo notranjih zadev! C. kr. deželna vlada v Ljubljani je s odlokom od dne 20. junija 1911 št. 16.753 razpustila po § 99 kr. obč. r. mestni občinski zastop kamniški »z ozirom na obstoječe razmere« ter izročila občinsko upravo gerentu.

Razpustitev se je torej dekretirala brez vsakega razloga, kajti razmere — take ali take — obstoje povsodi. Razpustilni odlok niti ne trdi, da bi bile razmere v kamniškem občinskem odboru slabe.

Občinska avtonomija je po zakonih zajamčena. Vsako suspendiranje te avtonomije more biti dopustno le iz tehtnih razlogov. Takih razlogov pa v tem slučaju ni. Če bi jih kaj bilo, navedel bi jih brez dvombe razpustilni odlok.

Ta odlok tudi ne pove, kdo je provzročitelj obstoječih razmer, in to bi bilo potrebno. Zadnje poglavje kranjskega obč. reda govori o nadzorstvu obč. Tudi je natančno določeno, kdaj sme deželni odbor v avtonomnih zadevah in politična oblast v zadevah prenešenega delokroga kaznovati župana ali starešinstvo ali cel občinski odbor z denarnimi globami ali z razveljavitvenimi sklepov ali po odposlanstvu posebnega organa na stroške kaznenca za rešitev posamičnih opravil. § 20. istega obč. r. zopet določa, kako je posamezno obč. odbor niki z denarnimi globami prisiliti,

da store svojo dolžnost, ki so jo prevzeli z odborništvom.

Zakon torej jasno določa, kako morajo nadzorovalne oblasti proti občinam postopati, kadar gre za zanemarjanje posamičnih opravil ali kršenje prevzetih dolžnosti po posameznikih.

Iz tega sledi, da sme razpust občinkega zastopa kot ultima ratio nastopiti le tedaj, ako ves občinski odbor v svoji celoti ali vsaj njegova večina in toto zanemarija dosledno svoje dolžnosti.

V našem slučaju niso ne župan, ne starešinstvo in tudi ne večina občinskega odbora grešili zoper svojo dolžnost. Njih poslovanje je bilo brezhibno.

Misel, razpustiti kamniški obč. odbor se ni rodila pri nadzorovalnih oblastih, ki niso imele nikoli povoda kaznovati župana ali obč. odbor le. z najmanjšo globo.

Ta misel je vzrasla v sredi manjšine obč. odbora. Iz gole samopašnosti in strankarske zagrizenosti ni dopuščala ta manjšina daljnega stvarnega in mirnega poslovanja pri občini. In zakaj? Radi stvari, ki z občino nimajo prav nobene zveze.

V Kamniku obstoji meščanska korporacija. To je posebno milijonsko premoženje v podporo meščanov — ne občanov — s posebno svojo upravo. Ta uprava je v rokah pristavev one stranke, ki ima tudi večino v občinskem odboru. Odtod sovražstvo manjšine v obč. odboru proti večini in v prvi vrsti proti županu.

Manjšina v obč. odboru ni mogla preboleti hudega poraza svojih somišljenikov pri zadnji volitvi korporacijskega odbora, katerega voljo le opravičeni meščani, in prišla je strasten boj proti županu edino radi tega, ker ni on vodil volitve korporacijskega odbora, češ, pod njegovim vodstvom bi bil rezultat volitve drugačen (!).

Preje je res vodil že daljšo dobo vsakokratni župan volitev korporacijskega odbora, toda vedno le vsled posebne prošnje korporacijskega načelnika. Za zadnjo volitev ni došla nobena taka prošnja na župana, ampak načelnik korporacije sam je v popolnem sporazumu z vsemi opravičenci brez razlike političnega mišljenja razpisal in vodil zadnjo volitev korporacijskega odbora.

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

Gozdiček, v katerem so postavile Marijine device kapelico, je bil okrašen kakor božično drevo. Vse veje dreves so bile prepletene z girlandami iz raznobojnega papirja in posute z drobnimi kosci belega papirja, kakor da leže na njih snežni kosmi. Največ skrbí so posvetile Marijine device okrašenju kapelice in okrog nje stoječim drevesom, vrh tega pa so poleg vhoda postavile dva mlaja, na katerih so viseli pozlačeni orehi, jabolka in pomaranče.

Ko je prišla iz farovža pomikajoča se družba do vhoda, je prevzvišeni obstal in je z občudovanjem rekel:

»Oh, kako je to lepo! Prekrasno! Ta dva mlaja — kakor dve butari.« Pijani kaplan Matjok se je tej poetični primeri na glas zasmel, a je hitro vtihnili, kajti prevzvišeni ga je očitajoče pogledal, tehanč Čefuta pa mu je pokazal svoje črne zobe in svojo težko pest.

Pri vhodu so bile v polkrogu razpostavljene Marijine device. Nekatere so imele celo bele obleke, vse

pa na modrem traku svetinjske. Korak pred njimi pa je stala županova najmlajša hčerka, za katero si je bil župan izgovoril, da bo naprej pela in je vsled tega plačal skoro dve tretjini vseh stroškov za kapelico.

Z dopadanjem je pogledal prevzvišeni številni zbor Marijinih device, privoščil tej in oni nekaj besed ter potem odstopil nekaj korakov, tako da je stal med duhovniki. In začela se je pozdravna pesem.

Županova hčerka, vsa zbegana in rdeča v obrazu je povzdignila svoj tanki glasek:

Bodi pozdravljen
oj presviti trallalala
oj presviti trallalala . . .

In zdaj je ves zbor Marijinih device zahrščal:

Bodi pozdravljen
oj presviti trallalala
oj presviti trallalala
Ti naš knez in ško-ško-škof!

Petje je bilo strašno in Tomaž bi si bil gotovo zamašil ušesa, da je utegnil. A pozabil je na to, ko je videl kako stresa škof glavo, kakor da ga je komar pičil.

»Kdo je — trallalala? Kakšen trallalala! Jaz sem škof, knezoškof, da knezoškof, pa ne trallalala. Tudi ne presvetli trallalala, sploh noben trallalala, ampak škof.«

Marijine device so se drle kar so mogle in niso nič razumele, kaj se prevzvišeni hudoje na tehanč Čefuto. Tomaž pa se je bil hitro prerinil

v ospredje in je stal poleg kaplana Matjoka ter z zadovoljstvom poslušal škofovo hudovanje.

Županova hčerka je zakašljala in je zopet začela:

Pojdi presviti
Z mano v tih trallalala
Z mano v tih trallalala

»Že spet ta trallalala,« se je razhudil škof in obrniti se do tehanč je jezno dostavil: »Pri vas mislite menda samo na trallalala, pa nič na smrt in na pogubljenje.

A škofovo rentančenje se je izgubilo v tuljenju zbora:

Pojdi presviti
Z nami v tih trallalala
Z nami v tih trallalala
v tih gozd zele — ni — ni

Županova hčerka se je naglo useknila in koketno prizidignivši na eni strani svoj predpasnik je zapela:

Tamkaj boš videl
Mojo malo trallalala
mojo malo trallalala . . .

»Ne maram, ne maram, za ves svet ne maram,« je vpil škof in se z obema rokama prijel za glavo. »Jez — škandal, sramota! Trallalala!«

»Ali prevzvišeni, prosim . . .« je skoro jokaje jecljal tehanč Čefuta in prijel škofa za roko.

»Ne maram nič videti,« je vpil škof. »Ali sem jaz prišel sem trallalala gledat?«

A zbor je med tem navdušeno odpel:

Tamkaj boš videl
Našo malo trallalala
Našo malo trallalala
Oj kapelico — co — co.

Zopet je zapela županova hčerka in je za njo zaoril zbor:

Tamkaj v altarčku
Svet Boštjan je trallalala
Svet Boštjan je trallalala

Tamkaj v altarčku
Svet Boštjan je trallalala
Svet Boštjan je trallalala
ves razčefajlan — lan — lan.

Toda škof ni več poslušal petja, nego se je le hudoval nad tehančom, katerega je obsopal z najhujšimi očitaji in dajal izraza svojemu ogorčenju. Tedaj pa se je kaplan Matjok naenkrat postavil na prste in je čez široka pleča pred njim stoječega kmetskega župnika stegnil svojo roko proti škofu.

»Kaj hočete?« je vprašal Tomaž in je zagrabil Matjoka za roko. »Ali ste znoreli?«

»Seveda! Saj so škof rekli, da moram v norišnico. In zdaj se bom poslovil.«

In zopet je stegnil roko in je hotel svoj palec zasvedrati škofu pod uho. Tomaž je pijanega kaplana pognil nazaj.

»Prevzvišeni so že dovolj razžaljeni — taka sramota,« je zavpil Tomaž glasno in z ogorčenjem.

»Res je — res je,« je naglo zaklical škof. »Ravno prav, da ste me spomnili — razžaljen sem, hudo sem

razžaljen, na smrt sem razžaljen. In kapele ne bom blagoslovil, ne, in še pogledal je ne bom, in sploh se bom koj odpeljal, odpeljal da, odpeljal.«

Zaman so duhovniki prigovarjali škofu, naj ostane, zaman so poskušali mu raztolmačiti njegovo zmoto. Škof se je hudoval, da se Marijine device niso upali več peti im plahe so stale pred vhomom, kakor mlade piške v viharju. Končno se je škof obrnil in je šel v farovž in vsa družba je šla za njim. In vsi duhovniki so se trudili, da bi škofa pomirili, pa niso nič opravili. Škof je ukazal upreči in se je tisto uro odpeljal. Ljudstvo se je bilo strahoma zaradi škofove nemilosti poskrilo. Samo Tomažu je dal škof pri odhodu roko, duhovnikom pa je obljubil, da bodo že pismeno izvedeli, kar jim ima povedati.

Ko se je Tomaž ravno najgloblje priklanjal in je kočijaz pognal konje, tedaj se je prikazal na vratih sosedne gostilne kaplan Matjok. Liter vina je držal v rokah in s klubom je mahnil in je s svojim medvedjim glasom pel:

Bodi pozdravljen
Oj presviti trallalala
Oj presviti trallalala . . .

V Blatni Ligojni je bil teden dni strahovit vihar. A ljudje niso bili jezni na organista, nego na škofa in so končno slovesno podrli kapelico sv. Boštjana, organista pa izvolili za župana.

(Dalje gredoče.)

Pritožba soper to volitev na deželni odbor in c. kr. deželna vlada je ostala brez vsakega uspeha, kajti korporacijsko premoženje ni občinsko in korporacija ni pododdelek občine. Obe najvišji instanci v deželi sta že večkrat izrekli svojo nepristojnost za rešitev zadev meščanske korporacije kamniške.

Pri takem stvarnem in pravnem položaju, ki je dandanes že vsakemu kamniškemu meščanu popolnoma jasen, seveda bi tudi manjšina v obč. odboru pri nekoliko razsodnosti morala spoznati, da je vse njeno zaganjanje v župana radi korporacijske volitve brezupno in krivično obnem. Toda ta manjšina v svoji zagrizenosti ni odnehala. Njeni poskusi pri deželnem odboru in c. kr. deželni vladi doseči kaznovanje župana so se klaverno izjalovili. Končno je se napravila brezuspešen poskus, doseči vsaj v občinskem odboru brezpomemben ukor županu radi korporacijske volitve. Pri tej prilikosti se je pa pokazalo, da izvira cela gonja proti županu samo od par zagrizencev, kajti za ukor župana so glasovali samo štirje odborniki in občinski odbor šteje 24 odbornikov in 1 virilista!

Ponesrečenje te akcije proti županu je bila manjšina v občinskem odboru povod, da je izstopila.

To dokazuje zapisnika od predzadnjih dveh sej občinskega odbora dne 6. maja in 19. maja t. l. To dokazuje pa tudi pismena vloga te manjšine, s katero je naznanila županstvu svoj izstop.

Tukaj se navaja županovo vedenje pri korporacijski volitvi kot prvi razlog za izstop iz obč. odbora. Vsi drugi razlogi, s katerimi manjšina opravičuje svoj izstop, opirajo se deloma na namišljena in neresnična dejstva, deloma so pa naravnost otročiji.

Zadosti je, da c. kr. deželna vlada ni nobenega za ta izstop navedenih razlogov akceptirala in sprejela v svoj razpustilni odlok. To govori jasno za njihovo ničvrednost in ničevnost.

Za razpustitev občinskega odbora toraj ni nobenega tehtnega razloga, pač pa je treba renitentne obč. odbornike, ki tvorijo le manjšino in zlobno zavirajo delo večine z zakonskimi sredstvi prisiliti, da respektirajo postavne določbe in izpolnjujejo prevzete dolžnosti.

Svoje veselje do dela je večina obč. odbora pokazala tudi še po fakičnem, toda nezakonitem izstopu manjšine.

Županstvo je namreč oziraje se na § 42. kr. obč. r. sklicalo za rešitev starega dnevnega reda novo in zadnjo sejo na 23. maja t. l., za katero sklepčnost je zadostovala prisotnost polovice odbornikov. Prišlo jih je pa veliko več. Dokaz vabila in sejni zapisnik.

Razpust občinskega odbora brez razloga ali vendar brez važnega razloga ni samo kruto kratenje občinske avtonomije, marveč tudi huda žalitev in neopravičljivo osramočenje prizadetega župana in prizadete večine obč. odbora v politični javnosti.

Razpust obč. odbora se vobče smatra kot najstrožja kazen za nepravilno ali zanikerno upravo in javnost ne bo hotela razumevati, da je bila tu uprava dobra in poštena. Nastale bodo — in deloma so že — zlobne govorice in najnesramnejši sumničenjem se tako odpirajo vrata na stečaj. Calumniare audacter, semper alicuius haeret!

Osebnost državljana morajo pa tudi c. kr. uradi spoštovati in se sami izogibati vsemu, kar bi utegnilo to čast omadeževati.

Razpust obč. odbora bo malovečernim političnim protivnikom dobro došlo agitacijsko sredstvo za beganje volitev pri prihodnjih občinskih volitvah.

V našem slučaju pa je imela okrajna politična oblast še posebno moralno obveznost, da pojasni manjšini v obč. odboru napačno njeno stališče in da jo zdrži v pravem zakonitem tiru.

Sedanji obč. odbor je namreč sad volitev, izvršenih na temelju kompromisa, katerega sta tukajšnji politični stranki sklenili s posredovanjem g. c. kr. okr. glavarja v Kamniku.

Dokaz temu zapisnik, sklenjen pri c. kr. okrajnem glavarstvu kamniškem z dne 20. novembra 1908 št. 147/Praes.

Smoter kompromisa je bil zasukati za tri leta mirno delovanje v obč. odboru.

Okrajni politični oblasti počenjanje manjšine ni ostalo zakrito, a neovržno dejstvo je, da ta oblast vključno temu ni storila niti koraka, da se pod njeno patronanco sklenjeni kompromis ohrani.

Ni čuda potem, da se večina občinskih odbornikov in volilcev v kamniškem mestu čuti varano in da obžaluje sedaj, da je vsled sladkih posredovalnih besed sklenila kompromis, ki je sedaj podoben nastavljeni pasti. Zaupanje zasluži zaupanje, tako sodi priprosti meščan.

Podpisani župan in člani večine v obč. odboru kamniškega mesta imajo popolno zaupanje v visoko c. kr. centralno vlado in pričakujejo od njene modrosti in pravičnosti, da ne bo dopuščala, da se namesto krivcev kaznuje nedolžne, da bodo tudi v tem slučaju pripomogla zvišenemu geslu našega presvetega cesarja Njega Velikanstva Franca Josipa I. »justitia fundamētum regnorum« popolni veljavi.

Prosimo torej, da se z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani od dne 20. junija 1911 št. 16.753 brez nagibov izreči razpust kamniškega občinskega odbora kot v zakonu ne-utemeljeno razveljavi.

V Kamniku, dne 8. julija 1911.

Slede podpisi.

Politična kronika.

Z otvoritvijo državnega zbora se bavi vsi češki listi, ki presojajo politično situacijo precej neugodno. »Narodni listy« so mnenja, da je letoletno zasedanje natančen odmev pogajanj strank z ministrskim predstnikom. Vlada in stranke zavzemajo nekako rezervirano stališče. Situacija se bo še le jeseni razjasnila, pri čemur se seveda predvsem misli na razmere v češkem, moravskem in štajerskem deželnem zboru. Težišče situacije se bo preneslo iz parlamenta v češko-nemška pravna pogajanja. Od popolne ali delne rešitve češko-nemškega problema bo odvisna deložnost parlamenta.

Agrarni »Venkov« piše: »Narodnostno vprašanje stoji tudi v parlamentu v ospredju. Za to so značilne razmere v socialni demokraciji. Narodnostne razmere v Avstriji silijo vsakega državnika, da se intenzivneje z njimi peča, kakor doslej.« List konča z besedami: »Brez deželne zbornice ni državnega zbora!« Socialnodemokratsko »Právo lidú« meni: »Delo se mora tam nadaljevati, kjer je bila prva ljudska zbornica pri izpolnjevanju svojih dolžnosti ovirana. Člani prejšnje vlade so bili zakleti sovražniki splošne volilne pravice.« »Narodni Politika« piše: »Parlament ni mogel delovati zaradi brutalitete strank večine, ki niso priustili, da bi prišle opravljene zahteve nemških narodov do veljave. Baron Gautsch bo moral zlomiti odpor Nemcev s pomočjo poštenega kompromisa. Čehi tudi danes naglašajo, da so tudi nadalje še pripravljeni za mirovna pogajanja.«

Gospodarska zbornica je bila včeraj popoldne kakor običajno odprta. Desnica je sklenila, da ne zasede mesta strankinega predsednika, ki je bil do zdaj knez Thun, nadalje da vpliva na obe ostali stranki, da se na prestolni govor ne odgovori z adreso, temveč s skupno lojalitetno izjavo.

Vodja nemških naprednjakov na Češkem, dr. Karel Eppinger je umrl včeraj za srčno kapjo v Solnogradu, ravno ko je stopil v spalni voz vlaka Solnograd-Dunaj. Ta novica je pretresla vse nemške napredne kroge. Bil je vodja ene stranke na Češkem, ki je zahtevala razdelitev Češkega na narodnostna okrožja in sicer na čisto nemška, na češko-nemška in na češka ter v tem smislu tudi razdelitev deželne vlade. Dr. Eppinger pa je bil tudi zagrižen nemški šovinist, ki je videl alfa in omega vsega samo v Nemstvu in je v Pragi organiziral nemisljeni bumel nemških dijakov ter bil tako posredno kriv vseh škandalov, ki so se tam dogajali. Priznati pa mu je treba, da je storil vse, kar je podvel, iz čistega narodnostnega prepričanja in iz globoke ljubezni do svojega naroda, — seveda je zabredel tudi v tem oziru tako globoko, da je sovražil in zaničeval vse, kar ni nemško. Prvo ga diči, drugo je krivično in obžalovanja vredno. Vsekakor so izgubili Nemci v dr. Eppingerju moža, ki ga bodo zelo težko pogrešali zlasti sedaj, ko se začne zopet pravna pogajanja. Vprašanje po njegovem nasledniku se že živo ventilira, posebno kdo bo prevzel vodstvo napredne stranke in kdo pride v deželni odbor češki kot finančni referent. Dr. Urban je tu njegov namestnik in ga bo nadomestoval vsaj nekaj časa v deželnem odboru, kakor bo tudi prevzel vodstvo nemške zveze v deželnem zboru.

Šest dunajskih naprednih poslancev, ki so izven nemškega »Nationalverbanda«, je včeraj ustanovilo prosto zvezo. Poslanec dr. Ofner je bil izvoljen za predsednika.

Nemška agrarna stranka je imela včeraj sejo, v kateri se je konstituirala. Za predsednika je bil izvoljen dr. Damm, za podpredsednika dr. Waldner. Sklenilo se je, delovati na to, da se izvoli izvršni

odbor agrarnih poslancev vseh političnih strank in narodov.

Nemški »Nationalverband« je imel včeraj sejo, v kateri je bil predlog posl. Lecherja, v katerem se predstavlja pogoji, ki so merodajni za nemški »Nationalverband« pri reševanju bančne predloge. Vlada mora dati zvezi sledeča zagotovila: 1. Vlada obljubi, da sačne takoj pogajanja z Ogrsko in s banko v tem smislu, da se kontingent desetkronskih bankovcev, katere naj banka izdaja, pomnoži nad 160 milijonov kron, in sicer v taki meri, kakor to odgovarja potrebam prometa. 2. Vlada obljubi, da takoj izdela načrt za ustanovitev centralne zadržne blagajne. S posredovanjem te se, kakor na Ogrskem omogoči, da so tudi širši sloji deležni bančne kredita. Na predlog posl. Hofmanna - Wellenhofa se je predsedstvu naročilo, naj urgira vlado, da kakor hitro mogoče predloži lokalno - železniško predlogo. Končno je sprožil poslanec Pachera akcijo o učiteljskem vprašanju.

V ogrsko - hrvaškem državnem zboru je včeraj govoril hovenidni minister Hazai, ki je zagovarjal in priporočal brambno predlogo. Nato je začela opozicija zopet z obstrukcijo. Najprvo je dvajset poslancev zahtevalo tajno sejo, v kateri je prišlo do precej burnih prizorov.

Turški vojni minister je sporočil Torgut Šefket paši, da je izšel sultanov irade, s katerim se njegova plača zviša. S tem mu hoče vlada dokazati svoje zadovoljstvo in priznanje.

Portugalski zarotniki so baje jako dobro oboroženi — tako poroča dopisnik lista »Kölnische Zeitung«. Orožja imajo za 50.000 mož, dovolj denarja in izvrstne automobile. Nadalje so dobili nove svetlobne signale, aparate, s katerimi se morejo sporazumeti s svojimi prijatelji v deželi. Vlada je straže na meji pomnožila, ker se govori, da imajo monarhisti kakih osem topov v deželi.

V Mehiki so zopet nemiri. V Puebla in nekaterih drugih sosednjih krajih je prišlo do spopadov med vladnimi četami in pristaši Maderovimi. Ubitih je bilo 135 oseb. Najhujši boji so bili v bližini kraja Covadonga, kjer so stankujoči nastavljeni neke tekstilne tovarne porabili priliko ter plenili po privatnih hišah. V neki hiši je bilo tudi več Nemcev ubitih.

Zborovanje učiteljskih abiturijentov in abiturientk.

(Konec.)

Prvi predavatelj, g. I. Dimnik, je v temeljitim govoru vsestransko pojasnil stališče učiteljstva namreč sebi in narodu in se gorko zavzel za vzgojitev naraščaja. Poudarjal je prepotreben stanovski demokratizem in priporočal učiteljstvu več ofenzive. Kdor se le brani, bo oškodovan. Samopomoči je treba.

Dalje je razpravljajal jako dobro o reformah stanovskih organizacij, o samoizobrazbi ter prešel na socialno delo učiteljev, ki je v prvi vrsti zmerno in poklicano, da reši ljudstvo iz temnega suženstva srednjeveškega robstva. Odločno se je izrekel proti pogubnemu socialnemu delu duhovščine. Goljufivo je to delo, in duhovnik je opravila na poziv in ukaz iz Rima, in sicer edino le na podlagi kozmopolitičnega klerikalizma. Naši duhovščini v principu ni za razvoj ljudstva, njegovo socialno delo stremi le za duhovsko premočjo in vlado nad ljudskimi masami. Ti vlečejo za seboj prevarano množico, goljufajo z vodji, postavljenimi iz narodnih vrst, toda to vse je le pesek v oči, glavno vodstvo imajo le duhovniki in ozadje je klerikalno robstvo. V tem zmislu narodnega dela naj se vzgaja naš naraščaj. Prebral je nato resolucijo, ki se glasi:

I. Učiteljski naraščaj se izreka zoper sedanje razmere v stanu; obsoja eksekutorstvo nad stanom in se izreka tudi zoper vsekakršno podvrčanje stanovskih interesov — interesov političnih strank.

Naše organizacije.

II. Vprašanje izpolnjevanja našega stanovsko vsestranske organizovanja je smatrati v sedanosti najvažnejšim in naraščaj se pozivlja, da se zanimaj za organizovano delo vseh panog na stanovskem temelju.

Učiteljski naraščaj.

III. 1. Učiteljstvo se pozivlja, da se vsestransko zanimaj za učiteljski

naraščaj, ga podpiraj in seznanjaj s stanovskimi stremljenji in išči stika z njim. — 2. Istotako se pozivlja učiteljski naraščaj, da išče tudi sam stika z učiteljstvom in se prične sam seznanjati s stanovskimi stremljenji. — 3. Pozivljajo se začasno deželna, okrajna učiteljska društva v krajih, kjer študirajo slovenski učiteljski študenti, da stopijo v stik z društvi, ki okrbnjuje dijakom hrano, stanovanje itd., hkrati z dobrotniki in podporniki revnih dijakov, da oni potom družtev in društev potom teh izboljšujejo gmojni položaj slovenskega učiteljskega študenta. — 4. V svrhu stremljenj vzgoje in izobrazbe učiteljskega naraščaja za stanovsko delo se osnuj poseben sklad — imenovan učiteljski sklad — ki ima v prvi vrsti podpirati samoizobrazevanje učiteljskega naraščaja. »Zvezo« se naprosi, da prevzame začasno pokroviteljstvo tega sklada. — 5. Učiteljska ravnanstva naj skrbijo za primerno prenosno disciplinarnega reda, da se s tem poda učiteljskemu svobodnejšo roko v svrhu vzgoje, pri kateri je posebno upoštevati, da je temelj vzgoje poklice, pri katerem se je ozirati na bodoče socialno stališče učitelja. V to svrhu naj se dopusti, da se učiteljski naraščaj poleg službeno (strokovno) vzgojuje svobodno tudi stanovsko in da mu sme v to svrhu prirejati učiteljstvo predavanja o upravi in temeljih posameznih kulturnih, gospodarskih in narodnih institucij ter ga seznanja z aktualnimi narodnimi vprašanji in aktualnimi vprašanji onih slojev, v katerih delokrogu bo on v bodoče deloval, poleg tega tudi o stanovskih institucijah in stanovskih aktualnih vprašanjih.

Aktivni naraščaj.

IV.

1. Pozivlja se vse mlajše učiteljstvo, da se tesneje združuje in se intenzivneje seznanja s težnjami stanu in njega vsestranskega delovanja. — 2. Osnuje se pripravljalni odbor, ki ima nalogo študirati, če bi ne kazalo osnovati organizacijo učiteljskega naraščaja za vse slov. kronovine, ki bi solidarno z napredno učiteljsko organizacijo skrbela posebno za vzgojo bodočega naraščaja in se pečala z vsemi v to področje spadajočimi vprašanji. — 3. Ta pripravljalni odbor ima tudi skrbeti, da se vsi k letu zopet sestanek slov. učiteljskih abiturijentov, združenih z mlajšim učiteljstvom. — 4. Za naše gibanje nam je merodajen »Učiteljski vestnik« v »Učiteljskem Tovarišu«, ki je sicer namenjen učiteljskemu v stanovsko informiranje in vzgojo, a naj služi tudi nam za naše gibanje, dokler nima učiteljski in aktivni naraščaj še lastnega glasila. Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« se naproša, da nas podpira pri tem stremljenju.

Socialno delo učiteljstva.

V.

1. Učiteljstvo naj smatra za dolžnost vršiti narodno socialno delo, ki naj temelji edino na narodni podlagi in kateremu cilj naj bode nepristrana splošna kulturna povzdiga naroda. — 2. Proti sedanjemu podrobnemu delu učiteljstva je potreba pričeti z emancipacijskim organizovanjem vsestranskim nar. soc. delom. — 3. Po večini je sedanje tozadevno organizovanje slov. javnosti — smatrati za stransko, kar čisto škoduje narodnemu razvoju; posebno škodljivost je opaziti v tem oziru pri nar. gospodarskem delu. — 4. Naše liste: »Zvonček«, »Naše bodočnost« in »Domoljub« se smatrati kot temelj našemu nar. soc. delu, zato se pozivlja učiteljstvo, da sodeluje in širi te liste v mase naroda v kolikor mogoče večji množini. — 5. Kot prvi korak k samostojnemu organizovanju nar. soc. dela nam je vzgojiti v tem duhu in za to delo naš stanovski naraščaj, da si pridobimo čim več sposobnih delavcev za nar. soc. delo na vseh poljih. — Potreba bode misliti na prirejanje posebnih socialnih kurzov za učiteljstvo v svrhu vzgajanja nar. soc. delavcev.

Resolucija je bila soglasno sprejeta. Predavateljica gđna. Stihova je dobro predavala o ženskem vprašanju. Omenila je žensko samooprostitev, ženske šole najrazličnejših strok, ki odpirajo pot ženski v razne službe.

Opravičeno je trdila, da je pogoj ljudskega napredka tudi ženska izobrazba. Razvila je lepo socialno sliko o ženi kot materi in kot učiteljici, katere poklica sta med seboj v najožjem stiku. Mati odgaja svoje otroke, učiteljica je druga mati narodnih otrok. Enako predgovorniku bodri svoje tovarišice za socialno delo med narodom, ki je velepomembno. Pri prenosni šolskega zakona se mora opoštevati tudi žensko vprašanje. Dotakne se tudi političnih pravic žene, kakor aktivne in pasivne volilne pravice in drugo. Končno stavi resolucijo, ki je bila navdušeno sprejeta in ki se glasi:

1. Z ozirom na izobrazbo učiteljice, se izreka učiteljice solidarno s tovarišici, da je učiteljkemu stanu

priporiti višjo in širšo duševno izobrazbo.

2. Pri prenosni državnega šolskega zakona naj se vpoštevajo tudi zahteve učiteljice, ki so v pravem oziru popolnoma enake zahtevam moških učnih moči.

3. V gmojem oziru naj se enači plača učiteljice s plačo neozojene moške učne moči; priznava pa se popolnoma opravičenost draginskih doklad oženjenim.

4. »Žensko učiteljsko društvo« se pozivlja, da zainteresuje učiteljice za izvrševanje stanovsko-političnih pravic, ki jim jih dovoljuje zakon, in da prične proučevati specialno naše stališče in zahteve z ozirom na posamezne točke šol. zakona.

5. Učiteljice se pozivljajo, da se kolikor mogoče v najširših mejah udeležujejo narodno-socialnega dela v vseh panogah v kolikor jim to dovoljujejo položaj in sredstva.

6. V ta namen se pozivlja »Žensko učiteljsko društvo«, da preskrbi tozadevno izobrazbo s tem, da prične prirejati specialne počitniške tečaje za učiteljice.

7. »Žensko učiteljsko društvo« se še posebej pozivlja, da se interesira za izobrazbo in vzgojo ženskega učiteljskega naraščaja na vseh učiteljskih, kjer je kaj slovenskega ženskega učiteljskega, ga po svojih močeh podpira in seznanja s sodobnimi stremljenji.

8. Nasprotno pa se pozivlja ženski učiteljski naraščaj, da se združi v imenovanem društvu in skuša uveljaviti v njem svoja stremljenja.

Abiturijent g. Vadnal je pojasnil razmere ljubljanskih učiteljskih.

Govornik se je pred vsem zavzel za ugled učiteljskih.

Pozival je tovariše, da naj streme za splošno izobrazbo in pohvalno je omenil nekaj člankov »Omladine«, katero so jim pa klerikalni mračnjaki prepovedali, češ, ker je narodno radikalna, dasi so klerikalcem pustili njihovo »Zoro«.

Omenil je tečaj za pevovodje pri »Glasbeni Matici« pod vodstvom gospoda Hubada in telovadbo, katero morajo gojiti sedaj v šolski manjvredni telovadnici, ker jih je klerikalni šolski režim vrgel iz šolske telovadnice. Ostro oboja nedostatke šolske knjižnice, ki ima bore malo knjig, ki bi pa bile res primerne za temeljito in splošno izobrazbo učencev. V tem oziru si pomagajo dijaki z dobro Gregorčičovo knjižnico. Toplo se je zavzel za dijaško društvo »Domovina«, ki je dajala 18 dijakom hrano in pomaga dijakom tudi v slučaju bolezni. Druge izredne podpore so dobili seveda le klerikalci. Tudi Marijanišče je dajalo 12 klerikalnim dijakom skoro zastoj hrano in stanovanje in opazalo se je, da hočejo menda klerikalci ravno z Marijanišcem zase monopolizirati klerikalen vpliv na učiteljsku, kar se jim pa ne bo posrečilo.

Popoldne je predaval abiturijent Jeras o važni reformi učiteljske izobrazbe, ki jo je izvedel že vse kulturno svet. le pri nas je seveda še nimamo, ker klerikalcem izobrazba in samostojnost učiteljstva smrdi. Omenil je v svojem temeljitim predavanju veliko kulturno delo učiteljstva, ki zahteva vsestransko popolno in tudi akademično izobrazbo. Te zahteve je specifiiral v več resolucijah, ki streme za tem zvišenimi cilji našega učiteljstva. Dotaknil se je tudi vprašanja glede meščanskih šol, učiteljskih šol in zahteval za učitelja, da naj se mu nudi akademska izobrazba, katere mu v očigled njegovi težki nalogi nikakor ne smejo odrekati. — Abiturijent Sivec je prebral dobro zasnovan referat o učitelju novinec, v katerem opozarja tovariše pred vsem na razočaranja, ki čakajo mladega učitelja v prvi službi. Priporočal je pred vsem stanovsko organizacijo in strokovni list »Učiteljski Tovariš«, ki naj bode zaslonba in voditelj mlademu neizkušenemu učitelju na njegovem trnjevem potu. Bodril je tovariše na razstanku na krepko delo v šoli in med narodom. Ne strajajo naj se onih mračnjakov, ki so proti socialnemu delu učitelja, kajti to so škodljivci ljudstva in nasprotni vsakemu napredku. — Zborovalce je pozdravil prof. Jug, ki je poudarjal, da je slovenski narod z vsem srečam na strani učiteljstva. Le njihovi požitvalnosti se imamo zahvaliti, da imamo pri tako malih sredstvih tako idealno slovensko ljudsko šolo. Ni torej vseeno, kakšen duh vlada v mladem učiteljstvu, ki gre kot učitelj in voditelj med naš narod. Zato pa upravičeno lahko zahteva učiteljstvo višjo izobrazbo in primerno stališče in zaslonbo v družabnem oziru. Zborovalce je pozdravil še urednik »Sloga«, ki jih je bodril z geslom »Per aspera ad astra«, nakar je bilo zborovanje zaključeno. Zborovalci so si ogledali tekmo popoldneva še umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu, ljubljanski grad in druge mestne zanimivosti. Zvečer so imeli pri »Novem svetu« vrtni koncert, kjer je igral lastni salonski orkester.

S tem se je zaključilo to veleposredniško zborovanje, ki nam dokazuje res lep napredek učiteljskih in vsakega oziru, nam priča o njihovi samoprostitvi od suženj. spon šoli in narodu pogubnega klerikalizma in obeta najlepše sadove učiteljskega in slovenskega narodu. Vsem zborovalcem, zavednim borilec za resnico in človeške pravice učiteljskega stanu, ki ga hoče zatreči klerikalna hidra, naše najiskrenejše želje na pot v življenje dela in truda.

Stajersko.

Letošnja glavna skupščina Ciril-Metode družbe se misli vršiti na Stajerskem in sicer, kakor čujemo, meseca septembra v Brežicah ob Savi. Ako se ta vest uresniči, jo toplo pozdravljamo s celim narodnim Posavjem vred!

Občinske volitve v Celjski okoliš se vrše šele meseca septembra. Razvil se bo med Slovenci in Nemci zopet jako oster boj za to veliko dosedaj slovensko občino. Zadnje volitve so bile, kakor znano, vsled malenkostne formalne napake ovržene.

Spremembe v deželni živino-zdravniški službi. Stajerski deželni odbor je prestavil na lastno prošnjo gg. dež. živinozdravnika Alojza Komarča iz Zaleca pri Jelšah, Jos. Supančiča iz Trbovelj v Zalec in Antona Peršuha iz Šmarja pri Jelšah v Braslovce.

K občinskim volitvam v Ptuj piše »Marburger Zeitung« sledeče: Pri minulih občinskih volitvah niso nastopili vsenemci kot stranka temveč se je ustanovila posebna gospodarska stranka, katere ni zadovoljna s sedanjim občinskim zadolževanjem. Ta stranka je postavila opozicijskega kandidata, za katere so naravno da glasovali tudi socialisti in deloma Slovenci. Klerikalno krilo Slovencev drži v Ptuj in na deželi z Orničevim klikom. Op. uredn.) Vendar pa se ni sklenil noben kompromis niti kaka zveza, kar kažejo najbolje imena kandidatov. Poleg tega bodi pripomenjeno, da je šel prošit g. Schramke kot oficijelni kandidat rauteritov g. Mahoriča za glas in da so rauteriti sami priznali, da so se s Slovenci dogovorili, da ti ne gredo volit. (Te »Slovenec«, ki so se šli z Orničevim klikom bratiti in pogajati, bi jako rada poznala naša javnost. Le z imeni na dan, da obračunamo! Op. uredn.) Največ obrtnikov in davkoplačevalcev ni zadovoljno s sedanjim občinskim gospodarstvom in bi dalo tej svoji sodbi tudi primeren izraz pri volitvah, ako bi bile tajne. Toda se tajne volitve pri nas niso tajne; saj se da označiti volilne listke s šiframi itd. Tako je pri nas! Kakor v Turčiji! Vzroke nezadovoljnosti naših občanov hočemo tu kratko naštet. Pri ustanovitvi dijaškega in dekliškega doma si je pridobil župan Ornič gotovo svoje zasluge, katerih mu gotovo noče nikdo krati. Ali so pa tudi te zasluge v primerem razmerju z občinskimi dolgi? In kdo pravi, da bi ne bil kdo drugi zmogel doseči istih uspehov z manjšimi sredstvi in ne da bi rabil okrog sebe kreature brez vsake lastne volje? In kdo ima največ koristi od teh zavodov? Vse pecivo daje zavodom župan Ornič sam, tudi premog dobavlja tista premogokopna družba, čije ptujski zastopnik je Ornič. Vse potrebščine za te zavode se naročajo od zunaj; tako n. pr. se ni hotelo naročiti šivalnih strojev pri neki tukajšnji agenturi temveč od zunaj. Dela se nikoli niso oddajala konkurenčnim potem temveč vedno kakemu protežiranecu. Kakoga »navdnenja« za Orničovo kliko torej med obrtniki ni, prej hudo ogorčenje, ki se bo ob priliki pokazalo. V 3. razredu je vsega skupaj 530 volilcev; volilo jih je 370. Oficijelna orničevska lista je dobila 246 do 300 glasov. Ako se odračunajo pooblastila, katere se je že od februarja in marca naprej pač v precej slučajih protipostavno nabiralo, ostane ubogih 119—173 možic, katere se je za volitev klikovcev prisililo. Kako žalostna zmaga! Gospodje hočejo (v parlamentarni nemško - nacionalni zvezi) vse židove pobiti, sami pa so šli v drugem razredu hebrejce prosit za glasove! Tu je dobila vladajoča stranka od 33 glasov komaj 17! V prvem razredu, kjer ni bilo protikandidatov, je zmagala Orničeva stranka s 66 glasovi. Med temi je 10 glasov od častnih občanov! Vseh volilcev v tem razredu je 125. Tako je z našimi volitvami v resnici. H koncu povemo, da če je še kaj pravice v Avstriji, mora tu priti do novih volitev, ker se je že vložil ugovor proti monoteističnim prestopkom zakona. « Dostavljamo, da bodo nemški nacionalci ustanovili proti »Marburger Zeitung« v Mariboru nov, trikrat na teden izhajajoč list, za katerega se je že na zmagovajni slavnosti ob priliki občinskih volitev v Ptuj silovito agitiralo.

V Škofiji vasi pri Celju je umrla v nedeljo ob pol 1. popoldne mlada žena uglednega veleposednika in go-

stolničarja gospa Micika Canik. — Pogreb se je vršil danes popoldne.

Iz Ormoža nam poročajo: Tu se govori z vso gotovostjo, da se je moral naš okrajni sodnik dr. Presker, katerega je nameravala »Kmečka zveza« kandidirati v ptujsko - ormoškem okraju, zavezati dr. Korošcu, da ne bo v slučaju izvolitve ničesar storil za narodno uradništvo. Ta vest je prezanimiva, ker kaže, da nima sedaj na Spod. Stajerskem vladajoča klerikalna struja prav nobene smisla za narodni in gospodarski pomen slovenskega uradništva v spodnještajerskih mestih in trgih. — Ako se bodo ravnali drugi poslanci po Koroševih željah, potem bo kmalu vse naše urade popolnoma preplavilo nemško uradništvo. Saj škoda smo v tem oziru od leta 1907, kar gospodari na Sp. Stajerskem Korošec in nemškutarski mariborski škof, že dosti imeli. G. dr. Korošec, radi bi imeli glede omenjene govornice in vašega stališča do uradništva sploh točno pojasnilo!

Koncert »Glasbene šole« v Celju dne 2. julija 1911. V to poročilo, ki smo je priobčili dne 10. julija, se je vrnilo nekaj tiskovnih pomot, ki jih s tem popravljamo. Pravilno naj se glasi: Pri nas (v Celju) se najde za vse drugo denar, samo za povzdigo kulture se varčuje. Dalje: Večina ljudi je prišla (na omenjeni koncert), da podpira »narod«, drugi zopet, ker so bili njihovi otroci itd. med proizvajajočimi. Vpoštevajoč naše momentano domače glasbeno stališče, so bila le proizvajanja gđe. Melanije Sernece, Marte Hrašovec in Zdenke Vrečko na klavir ter gg. M. Štante in F. Vrečko na violino opravičena, se nam predočiti v okviru javnega koncerta.

Iz Maribora. Prejeli smo od zanesljive strani sledeči dopis: V številki vašega cenjenega lista z dne 8. julija je objavljen dopis, v katerem se predbaciva tukajšnjemu trgovcu gosp. Alojziju Šumenjaku, da ustanavlja v okolici narodnim trgovcem konkurenčne klerikalne trgovine ter se ga zaničljivo apostrofira kot »narodnega«. Ker je gosp. Alojziju Šumenjak res naroden trgovec, katerega moramo le vsestransko priporočati slavnemu obstvu ter tudi ne ustanavlja nobenih klerikalnih trgovin, ampak ima navadne trgovske zveze v okolici, ki so sicer morebiti klerikalnega političnega prepričanja, prosimo, da objavite te vrstice, ker smatramo, da vam je poslala dotični dopis kaka nepoklicana oseba.

Žalske novice. Hmeljsko razstavo priredi naše hmeljarско društvo v času od 17. do 24. septembra pod pokroviteljstvom gosp. Karla viteza Haupta, graščaka v Štrosneku. Razstava se priredi v risalni dvorani nove ljudske šole. Prijavitelj se je do 24. avgusta. — Tja ne hvala ležni Korošec! V nedeljo je prišel kmetič iz Zgor. Ponikve v Zalec in tožil: »To pa res ni prav, da so gospod Korošec napravili tudi tistim točo, ki z njim drži! Bi nič ne d'jal, ako bi potokla samo liberalcem, da so jo pa napravili tudi nam, to pa res ni lepo!« — Ribe so k r d l i. Žalski orožniki zasledujejo sedaj dva Nidorferjeva uslužbenca in še druga dva vrbska fant, ker so kradli ribe. G. Ciril, dober tek! Ali so morda celo dšale vašemu pobožnemu gospodarju?

Koroško.

Občinske volitve v Celovcu. Včeraj so se vršile v Celovcu občinske volitve za tretji volilni razred. Od 1432 volilnih upravičencev se je udeležilo volitve samo 300 volilcev. Veljavnih glasov pa je bilo oddanih 298. Izvoljeni so mizarski mojster R. Hofer, pletar H. Murero in revident F. Vilfan.

Poskušaj samomor starke. Zastrupiti se je hotela v mestni hiralnici v Celovcu 69letna Marija Trupe. Izpila je steklenico v vodi razredčenega fosforja. Starko so pravočasno dobili in jo odpeljali v deželno bolnišnico.

Smrtna nesreča rojaka. V Ziljski dolini imajo vaje razni pijonirski oddelki. En oddelke je gradil v okolici Rajže stezo za silo čez neki graben. Med delom se je vtrgal velik del podkpane zemlje in podsil pijonirja Primoža Celnika. Zlomil si je obe roki in nogi in dobil težke poškodbe na glavi. Čez trideset ure po nesreči je umrl.

Požar. Pri Sv. Jakobu je pogorel posestniku Francu Rasiju hlev in gospodarsko poslopje, v katerem je imel veliko krme in drv. Rešili so samo živino. Škoda je velika. Zavarovan je bil Rosi za malenkostno vsoto.

Primorsko.

Občinske volitve v Gorici. Pri zadnji dopolnilni občinski volitvi v Gorici sta izvoljena v I. razredu posestnik J. Ciuffarni s 185 glasovi in

profesor M. Kurschen s 186 glasovi.

Iz Zablje se nam poroča: Jožef Baša (Jernak) iz Pograj in Janez Mihka stala sta dne 11. julija pred okrajnim sodiščem v Podgradu in sicer vsled lažnjivega pisma, ki ga je Baša pisal Mihki dne 16. junija t. l. Baša je vse svoje razljudje laži prekleal, na kar mu je Mihka odpustil. Objubiti je tudi moral, da brez Mihkovega dovoljenja ne sme v Mihkovo hišo. To zadnje pa seveda Baša jezi, ker se šteje velikega fanta, dasi mu vedno manjka 99 vin. do krone. Peče ga tudi, da je moral sam sebe s preklecom po zobeh udariti in sedaj stresa svoje sitnosti nad Mihkom. — Svetujemo mu, naj miruje in se potolaži, da ne bodo zopet pota k sodišču.

Iz sodne službe. Predsednik višjega deželnega sodišča v Trstu gosp. Avgust Jakopič je postal tajni svetnik.

Kolera v Trstu. Včeraj so raztelesili truplo neke ženske, ki je umrla v tržaški bolnišnici za kolero sumljivimi znaki. Zdravniki so dognali, da ženska ni umrla za kolero, marveč za vnetjem trebušne mrene. — Nasprotno pa poroča zdravstveni oddelke na ministrstvu za notranje zadeve, da je bakteriološka preiskava dognala, da sta zakonska Maslovič pri Kotorju obolela za azijsko kolero. Mož je umrl že dne 11. julija, žena pa bode, kakor trdijo zdravniki, ozdravela. Iz zdravniškega nadzorstva so poslali včeraj domov še ostale štiri sorodnike za kolero umrlega Chiceija v Trstu. Vsi so popolnoma zdravi.

Argentinsko meso. V Trstu so razprodali že vse, v tamošnjih hladilnicah v prosti luki shranjeno argentinsko meso. Največ ga je potreboval Dunaj. Ostalo ga je v hladilnici še okroglo 50 ton, katerega pa porabi Trst sam. Prihodnja pošiljatev argentinskega mesa pride dne 8. avgusta s parnikom »Atlantac«.

Bratski pobjoj v Barkovljah. Včeraj je zapustil bolnišnico kočijaž in posestnik Rinolt iz Barkovlj, kateremu sta njegova dva brata v noči od 5. na 6. julija, kakor smo že poročali, zaklala ženo in smrtno ranila tudi njega samega.

Nasilen berač. Včeraj je aretirani stražnik v Trstu 18letnega sobnega slikarja A. Vata, ker je vsiljivo beračil na cesti. Ko mu je stražnik napovedal aretacijo, se je dečko tako ujezil, da je dal stražniku klofuto, nato pa se pustil mirno odpeljati.

»Heluan«. Dne 29. julija spuste svečano v morje novozgrajeni Lloydov parnik »Heluan«, ki je istega tipa kot parnik »Wien«. — »Heluan« je namenjen za brzovozni promet med Trstom in Aleksandrijo.

Nezadovoljni ljubimci. Margareta P. je živela skupno v Trstu s svojim ljubimcem Pulivom. Ko sta zapravila že nad 600 K njenega denarja, in je čutil Puliv že dno v blagajni svoje ljubice, je postal nezadovoljen in se poslovil. Za spomin se je vzel še 8 zlatih prstanov, ki so vredni 200 kron.

Hvaležna sorodnica. Neka Brulihova v Trstu se je usmislila svoje sorodnice Marije Brulihove, ki je bila brez službe in ji dala štiri dni hrano in stanovanje. Včeraj pa je Brulihova izginila in odnesla svoji sorodnici 380 K, 2 zastavna lista in več zlatih prstanov.

Prepovedane melone. V Trstu so melone jako priljubljene. Posebno iz Italije jih pripeljejo laške jadrnice na tisoče v mesto. Prodajajo jih cele in tudi zrezane na tanke plošče. Radi nevarnosti, da se prenese iz Italije kolera, je tržaški magistrat prodajo vodnih melon popolnoma prepovedal, sladkorne melone pa se smejo prodajati le nerazrezane.

Nesreča na avstrijski bojni ladji. Med strelnimi vajami topničarjev se je razlezel na bojni oklopnici »Nadvojvoda Franc Ferdinand« v Pulju top. Dva topničarja sta lahko, eden pa težko ranjen. Vzrok razstrelbe je neznan. Ranjence so odpeljali v mornarsko bolnišnico v Pulju.

Izrabljanje vodnih sil. Neka francoska družba se bavi že delj časa z načrtom, po katerem bi izrabila velike vodopade Gačke v Liki. Zgraditi namerava elektrarno, ki bi proizvajala za 80.000 konjskih sil električne moči, katero bo oddajala mestu Reki in celi okolici. Poleg tega bo uvedla tudi ogrska državna železnica na progi Reka - Hrvaško električen obrat.

Pravočasna rešitev. Pri Rovinju se je šel kopat v morje 10letni deček I. Dihar. Plavati ni znal. Zašel je v globoko vodo in se začel potapljati. Mimo je prišel slučajno stotnik Krušič, ki je skočil v vodo in rešil neprevidega dečka, ki je bil že popolnoma nezavesten.

Trst v svetovni kupčiji. Zedinjene ameriške države priporočajo Trst za preložišče za vse blago, ki pride iz Amerike in je namenjeno v Levanto in Orijent. Zastopnik trgovinskega ministrstva Zedinjenih držav se je mudil pred kratkim delj časa v Trstu in študiral tržaški prekomor-

ski promet. Poročal je ministrstvu, da vse ameriške pošiljatev točneje in preje pridejo v Orijent preko Trsta, kakor če se blago prelaga, kakor je bilo dosedaj običajno v Genovi ali Neaplju.

Radi žaljenja cesarske rodbine so zaprli v Splitu 8 hrvaških dijakov. Pod sliko nadvojvode Karla Francja Jožefa in njegove soproge v nekem nemškem ilustrovanem časniku, so dobili v neki splitski kavarni napisane jako nečedne in žaljive opazke. Neki državni uradnik je izročil list državnemu pravdnistvu, ki je odredilo omenjeno aretacijo dijakov. Če so žaljenje zakrivali res dijak, ki se še ne ve.

Žrtve anarhistične zveze. Pred kratkim se je ustrelil na Reki univerzitetni profesor Markovič iz Belgrada. Imel je ljubavno razmerje z ločeno ženo Danico Begocco. Odpotoval je z njo iz Belgrada na Dunaj, kjer je obiskal svojega brata, katerega je izročil zlato uro in skoro ves denar. Od tod je šel v Reko in si kupil samokres. Blodil je nato cel dan ob samotni morski obali in pregovoril končno svojo ljubico, da umrje z njim. Privezal jo je k sebi in se ustrelil ob strmi obali. Oba sta padla v morje. Posrečilo pa se ji je, da se je odvezala in se rešila. Pri sodišču je izpovedala Begocco, da je bil Markovič anarhist. Dobil je od anarhistične zveze neki nalog, s pristavkom, da ga anarhisti usmrte, če tega v določenem roku ne izvrši. Ker pa Markovič naloga ni hotel izvršiti, se je ustrelil raje sam.

Dnevne vesti.

Škof hoče župnika Vrhovnika pregnati. Čuje se, da hoče škof trnovskega župnika Vrhovnika pregnati za vsako ceno. Nekaj tednov je škof miroval in je pustil župnika Vrhovnika v miru. A to je bil le mir pred viharjem. Škof si je v tem času menda zagotovil popolno pomoč deželne vlade in hoče zdaj z vsemi silami na župnika Vrhovnika. Čuje se, da je škof poslal župniku Vrhovniku nov ferman, s katerim mu zaokazuje, da mora zapustiti faro in iti v pokoj, drugače da nastopi proti njemu z najskrajnejšimi sredstvi. Škof se igra z ognjem!

»Slovenec« se je v petek hudoval zaradi protestnega shoda v »Narodnem domu«. Jezi ga protest proti kršenju občinske avtonomije, jezi ga klerikalcem očitano in dokazano nasilstvo in kršenje zakonov, in zlasti ga jezi, da so napredni govorniki rekli, da bi morala dež. vlada zaradi krutih nasilstev in drznega kršenja postav od strani dež. odbora postaviti deželni upravi gerenta. Klerikalci so kar besni pri sami misli, da bi vodstvo dež. odbora mogel prevzeti gerent in pravijo, da bi bilo to krivično. Seveda govorijo to zgolj iz sebičnosti in samega koritarstva. Glede občinskega sveta ljubljanskega, ki je tisočkrat bolj koristen za Ljubljano, kakor dež. odbor za deželo, pa porablja brezvestni in škodljivi klerikalci vedno in pri vsaki priliki vsako sredstvo, naj bo še tako podlo, da bi ostal gerent ali vladni komisar na magistratu. Tako torej pokažejo Kristusovi namestniki in njih podpreniki, da niso samo škodljivi posamezniki, marveč tudi škodljivi običaji interesov ljubljanskega mesta. Ni torej nič čudnega, da so proglasili politični bojkot nad vsem, kar neče ali ne more trobiti v njih rog in ne čudimo se, da bi najraje po vzgledu srednjeveških prednikov sežigali in morili. Res, krščansko in po Kristusovem vzgledu je početje klerikalizma!

Socijalnodemokratski shod v areni Narodnega doma. Sročil se je vršil v areni Narodnega doma dobro obiskan socijalnodemokratski shod, ki ga je otvoril sodrug g. Bartel in na katerem je govoril g. Ethib Kristan, ki si je popolnoma opravičeno privoščil našo hinavsko klerikalno stranko in lažnjivega »Slovenca«. Uvodoma se je bavil z otvoritvijo državnega zbora in z onim famoznim Šusteršičevim potovanjem na Dunaj, zaradi katerega se je »Slovenec« tako nesmrtno blamiral. Bančna reforma delavcev prav nič ne briga ker delavci nimajo bankovcev, s temi besedami je odpravil Kristan to vprašanje, ki je bo vlada skušala prvo rešiti. To se nam zdi nekoliko presumarično. Res je sicer, da reforme bančnega zakona posamezen delavec ne bo čutil bog ve kako hudo, gotovo pa bo občutila celokupnost izpremembo na denarnem trgu in je poleg tega bančna predloga tudi velikega državno-pravnega pomena. Dobro je nadalje označil stališče socijalnih demokratov napram brambni reformi, ki pomeni v bistvu, dasiravno je zapeljivo pobarvana, le novo izkoriščanje ljudstva in nova bremena, ker dveletne službe ne bodo uvedli enotno pri celi armadi in pri mornarici in bo ta služba zahtevala na leto kakih 60.000 vajakov več in požrla poleg tega 40 milijonov na leto. Prva skrb

socijalnih demokratov pa je socijalno zavarovanje, katero so brezvestni klerikalci s svojo obstrukcijo pokopali za nedogleden čas. Očita klerikalni obstrukciji lumparstvo in barbarstvo ter jo imenuje nesramno sodrgo ter dokazuje, kako so nastopali klerikalci proti socijalnemu zavarovanju, ko so se za nje prvič zavzeli socijalni demokrati. Ta pobožna krščanska drhal nam je hodila razbijaj shode, pozneje pa se je zavzela, da bi nasula nerazsodnim ljudem peska v oči, sama za starostnozavarovanje, česar pa klerikalni kmetje niso pripustili. Krek, ki se je delal velikega socijalista, je »takrat izjavil: «Če je stranka proti starostnemu zavarovanju, sem jaz tudi, vendar pa sem v svojem srcu za zavarovanje.» »Slovenec«, ta brezvestna cunjia, trosi sedaj v svet, da zahtevajo delavci zase penzije od 70. leta naprej, tedaj od takrat naprej, ko leži že največja večina delavcev v grobu. Nato se bavi Kristan še s šolskim vprašanjem ter je brez dvoma napravil ta del njegovega govora najgloblji vtisk. V celoti pa je bil ves shod živ protest proti klerikalnim zavratnim lumparijam.

Med ljudstvo s klerikalnimi lumparijami! Z dežele se nam piše: Pretekli teden ste objavili par naravnost vnebovpjočih slučajev, kako klerikalci izvršujejo politični bojkot. Prav je, da se vsi slučaj objavi; skrbeti je pa tudi, da za te slučaje ne izvedo le čitatelji »Slov. Naroda«, temveč da pridejo tudi med najširše kroge ljudstva, ki naj izve, s kako hinavščino in s kakim nečednim orožjem se bojuje rimsko - katoliška stranka. Ljudstvo bode kaj kmalu izprevidelo klerikalno svetohlinstvo in tem prej pomelo s klerikalno strahovlado, če bode izvedelo, kake lepe, prav krščanske čednosti dičijo klerikalne voditelje, ko ne dovolje materi učiteljice podpore za bolnega otroka, razsipajo pa denar za franciskana, ki se mu ne ljubi več posedati za bogato obloženimi mizami samostanskimi, — ko neusmiljeno gledajo, kako vsled njihove zverinske ljubezni gineva in fizično propada kar 6 učiteljevih otrok, — kako so preprečili zvišanje pokojnine revni udovi, kako srce imajo do našega obrtništva (slučaj Kobalova klet). — Pojasni se naj tudi našemu ljudstvu, kako se zlorablja ljudski denar za zavozene klerikalne zavode, kako se falinitumo »Unionne« na ljubo ven mečajo tisočake in tisočake, ki jih bode moralo plačevati naše dobro ljudstvo itd. — Moj nasvet je, da bi se vsi taki slučaji napisali v posebnih brošuricah, ki bi se naj brezplačno ali le proti najnižji naročnini pošiljale med ljudstvo vsaj četrtletno, če ne mesečno! Skrajni čas je, da izpozna ljudstvo de mozga svoje voditelje, in dolžnost merodajnih krogov je, da se lotijo hvalažnega dela čimprej. Mi pa nabirajmo za »Narodni sklad« in preskrbimo stranki sredstev za to važno delo.

Žegnanje v Štepanji vasi in godba. Zelo zanimiv spor je napravil šentpeterski župnik v Štepanji vasi. Razglasil je namreč, ker hoče napraviti Štepancem škodo, da ne bo na dan žegnanja maše, če se gostilničarji ne zavežejo, da ta dan v svojih gostilnah ne bodo imeli godbe. Poslal je tudi okrog gostilničarjev Bajdovega Janeza, da nabira podpise na neko zamazano polo, v kateri zahteva župnik, da se gostilničarji zavežejo, da ne bodo naročali godeb na dan žegnanja. Bajdov Janez je prišel tudi k Brielju, toda ta ga je odpravil z naročilom, da naj mu prinese od škofa potrjeno zagotovilo, da bo škof plačal njegove davke, potem se bo on zavezal, da ne bo naročil godeb, sicer pa da je on sam gospodar na svojem domu. Malo bolj strahopeten je Novak, med tem, ko se je izjavil Povše, da bo napravil on tako, kakor se bo zljubilo njemu. Podpisal je sicer polo, toda to ga nič ne moti, naročil bo kljub temu godbo. V tem je prišel k Povšetu znani klerikalni pristava Pungere in ta je bil ves ogorčen nad predrznostjo šentpeterskega župnika, ki se vtika v stvari, ki ga nič ne brigajo. Značilne so njegove besede: »Godba bo v Štepanji vasi, to je gotovo. Če pa ne bo maše, pa mi tudi ne bomo dali bire!« Značilno je, da v Mostah, ki spada vendar pod iste faro, ni bila godba prepovedana, med tem ko je ta famozna prepoved zadelo samo Štepanjo vas in Hrušico. Markotov Tine iz Hrušice, že nad 80 let star mož, ki gotovo ni napojen bogve kakih framazonovskih nazorov, tudi ne razume te najnovjše prepovedi, s katero hoče šentpeterski župnik stoletja staro navado zgolj iz škodljivosti zabraniti. Kakor pa »je razvidno iz vsega, kar smo navedli, župnik ne bo imel sreče, samo reklamo je napravil za prebujočo se Štepanjo vas in za godbo, sebe samega pa je osmešil.

Inspiciranje Marijinih devic. Iz Gorič nad Kranjem se nam poroča: V živem spominu je še vsem grozna tragedija Neže Kone v Goričah. Duhovske sleparije so Nežo

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 18. julija 1911.

Malobrodski papirji.	Central	Blagovni
4%, majeva renta	92-20	92-40
1-2%, srebrna renta	96-—	96-20
1%, avstr. krona renta	92-15	92-35
4%, ogr.	91-25	91-45
1%, kranjsko deželno posojilo	94-50	95-50
4%, k. o. češke dež. banke	93-65	94-65

Srednje.	421-50	433-50
Srečke iz l. 1860 1/2	600-—	612-—
„ tiske	309-—	321-—
„ zemeljske l. izdaje	293-25	299-25
„ II.	279-75	285-75
„ ogrske hipotekne	249-—	255-—
„ dun. komunalne	498-50	508-50
„ avstr. kreditne	503-75	513-75
„ ljubljanske	84-10	90-10
„ avstr. rdeč. križa	72-—	78-—
„ ogr.	48-50	54-50
„ bazilika	37-50	41-50
„ turške	249-50	252-50

Dolanci.	482-—	483-—
Ljubljanske kreditne banke	660-60	661-60
Avstr. kreditnega zavoda	547-50	548-50
Dunajske bančne družbe	120-—	121-—
Žužne železnice	748-—	749-—
Državne železnice	819-10	820-10
Alpine-Montan	301-—	303-—
Česke sladkorne družbe	280-50	281-50
Zivnostenske banke		

Valuta.	11-36	11-39
Cekalni	117-40	117-60
Marke	95-—	95-15
Frankl	94-60	94-80
Lire	254-—	254-75
Rublj		

**NESTLÉ-
JEVA**

MOKA ZA OTROKE
PREISKUSENO-VEDNO ZANESLJIVO

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, poboja kri in je **rekonvalescentom in malokrvnim** zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

izborni okus. :: Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval. ::

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

KINTA

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA kolesa.**

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posam. deli.
Izposojevanje koles.

Meteorološko poročilo.

A. lišina n. ad. morjem 300-2. Srednji vršni tlak 750-4 mm.

Julija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop. 9. zv.	731-8 732-7	25-7 20-0	sl. jivzh. brezvetr.	pol. oblak jasno
18.	7. zj.	734-9	16-2	„	soparno

Srednja včerajšnja temperatura 20-2°, norm. 19-8°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Mizarske pomočnike

2437 samostojne dobre delavce sprejme tvrdka Buttazzoni & Venturini v Mostaru (Hercegovina).
Stalno mesto, plača 50—65 vin. na uro.

Prostori s skladišči

stare renomirane trgovine v Idriji se takoj oddajo v najem.
Vpraša naj se pri Leop. Streinu v Idriji. 2454

Prevzel bi v najem, malo, dobro upeljano

trgovino

z mešanim blagom in specerijo, na Gorenjskem.

Kdo, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2440

Ženitna ponudba.

V srednjih letih stoječ mož z nekoliko premoženjem, želi v svrhu ženitve znanja z deklico. Tajnost častna zadeva. — Ponudbe pod „Znanstvo“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Trgovina

z mešanim blagom v prijaznem slovenskem kraju na Štajerskem, katera obstoji že nad 30 let, z velikim prometom, zelo dobro idoča,

se prodaja, oziroma na več let da v najem.

2469 Natančneje pove Anton Vodenik, trgovec v Kostivnici pri Rog. Slatini, Štajersko.

Za celo Kranjsko se išče

zastopnik in ravnatelj,

I. vrste moč, inteligenten in ki ima na razpolago 5—10.000 K in prve vrste reference. Napravi si lahko pošteno, stalno in dobro bodočnost z dobavitvijo novosti brez konkurence, jako potrebne za vsakega seljaka, posestnika, kmetovalca, trgovca in industrijalca, sploh za vsako hišo. — Solidni reflektanti naj takoj naznani svoje reference pod **G. R. Trst, poste restante.** 2449

Cirkus A. Strassburger.

Danes zvečer ob 8 1/4 uri
športna predstava
z novim sporedom.

Popoldne ob 4. V sredo, 19. julija Zvečer ob 8 1/4.
2 veliki gala predstavi 2

Popoldne plačajo otroci do 12 let in vojaki polovične cene. Zvečer polne cene.

Predprodaja vstopnic v tobačni trafiki hotel Union in pri cirkuski blagajni.

Vsaki dan ob 10. dopoldne
javno ogledovanje hlevov in vaj.

2472 Ravnateljstvo.

Kavarna „Merkur“

je vsako sredo, soboto in nedeljo
vso noč odprta.

Marija in Viktor Izlaker. 507

Ženitna ponudba!

Izobražena gospodična z gospodinjstvom tečajem, iz boljše rodbine v starosti 24 let s primernim premoženjem, želi se v svrhu ženitve seznaniti z značajnim, dobro situiranim gospodom uradnikom ali trgovcem. — Cenjene ponudbe s sliko s polnim podpisom do 22. t. m. pod šifro „M. 24“ pošto ležeče Ljubljana. — glavna pošta. 2468

Christofov učni zavod

v Ljubljani, Sodna ulica 2, 2253

vpisuje cel mesec julij vsaki dan od 12. do 3. popoldne. Sprejmete se dve revni gojenki brezplačno; dotične prošnje vložiti je pri vodstvu :: najpozneje do 15. julija 1911. ::

A 130 P 80/11/9 2471

Oklic.

Vsled sklepa se na 24. julija 1911 odreja

prostovoljna dražba

Šimoncevega posestva pri Sv. Jerneju (St. Barthlmä)

ne bode vršila.

6. kr. okrajna sodnija Marenberg, odd. I., dne 14. julija 1911.

Oskar Reiter
Ivanka Reiter roj. Remic

zvez poročena. zvez 2470

Slovenji gradec dne 18. julija 1911 Ljubljana

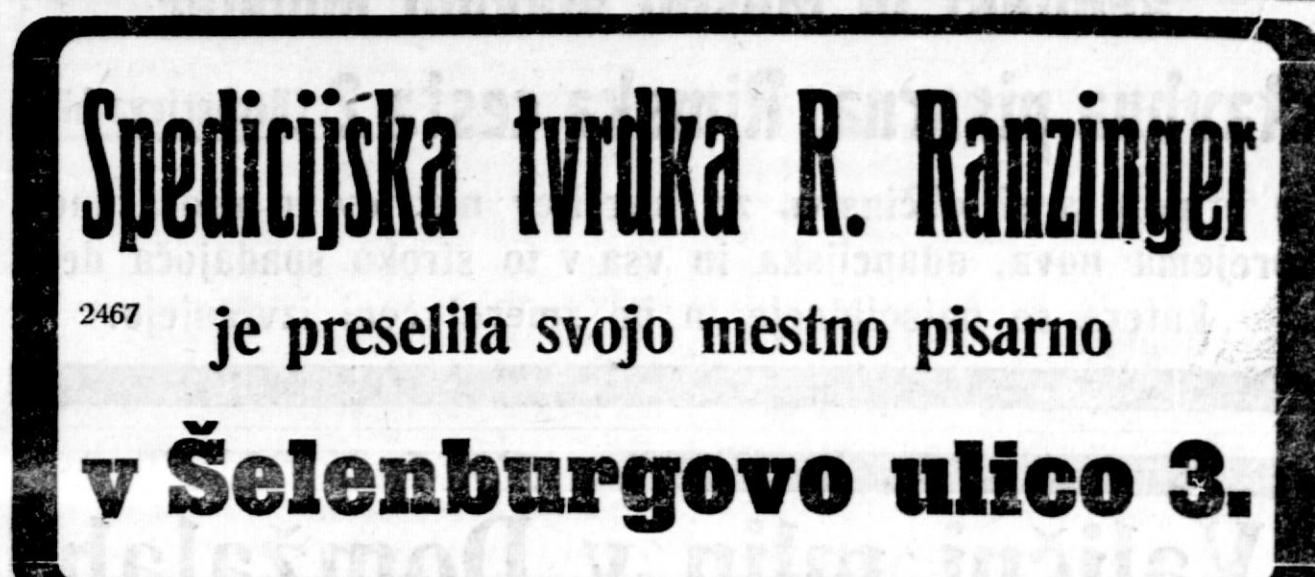
GLEICHENBERG STAJERSKO

Sezija od 15. maja do 30. sept.

neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil

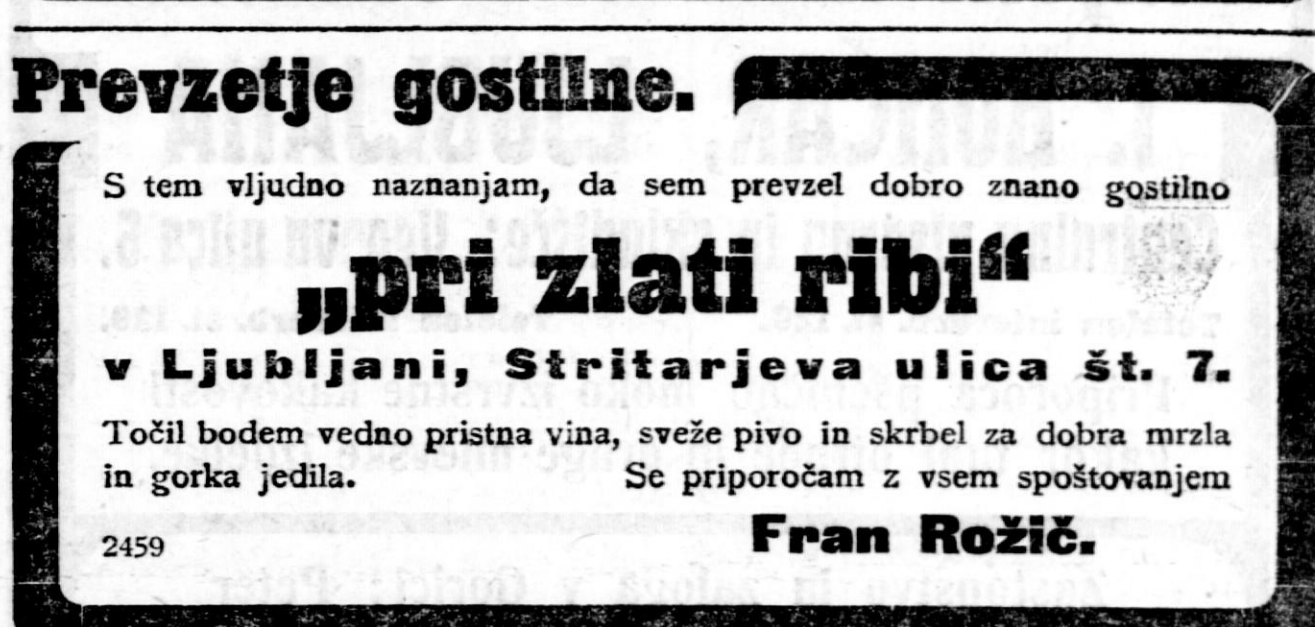
Svetovnoznani zdravilni vrelci 1187

Pojasnita in prospekte daje zdraviliško ravnateljstvo v Gleichenbergu.

Spedicijska tvrdka R. Ranzinger 2467

je preselila svojo mestno pisarno
v Šelenburgovo ulico 3.

Prevzete gostilne.

S tem vljudno naznanjam, da sem prevzel dobro znano gostilno

„pri zlati ribi“

v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 7.

Točil bodem vedno pristna vina, sveže pivo in skrbel za dobra mrzla in gorka jedila. Se priporočam z vsem spoštovanjem

2459 **Fran Rožič.**

Stanovanje s 6 sobami 12442

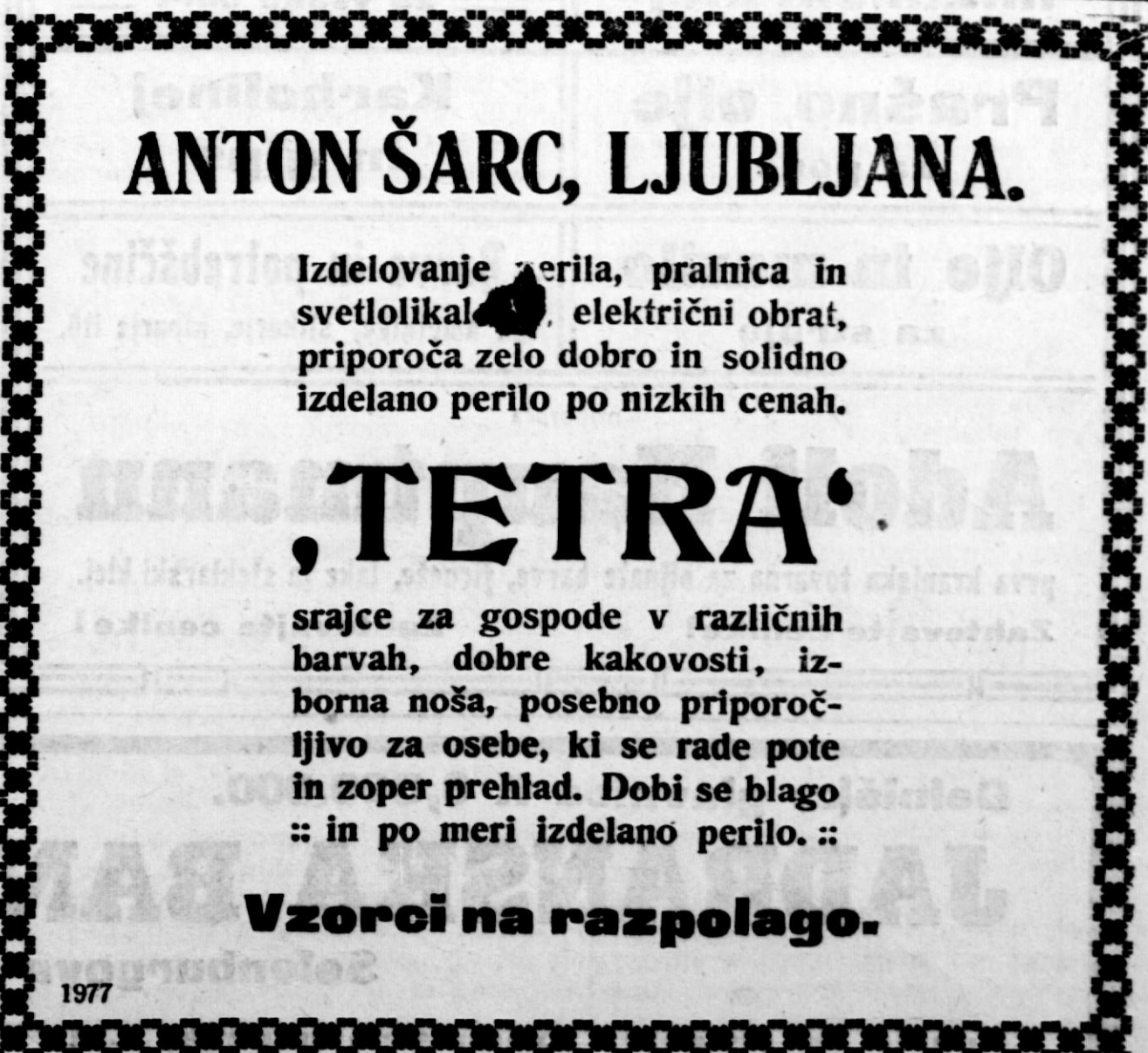
z elektr. razsvetljavo, kopalno sobo, vrtom itd. ter

tranzitno skladišče,

porabno tudi za delavnico s prav velikim lepim podstrešnim prostorom se od

1. avgusta t. l. odda v najem.

Ponudbe na **Pongratzovo upravo** na Franca Jožefa cesti št. 7.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in svetilolikal, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

1977

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 53,756.235-24. — Isplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.003-01.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Van poljevalni dajati čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 94 vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

NIZOZEMSKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA
NA DUNAJU 1., ASPERNPLATZ 1,
(v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 980 milijonov, rezervami 113 milijonov in najcenejšimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko: Gradec 1., Schmidgasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: Ciril Gluhovnik, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Dobro računal! in prav izvolilo se one gospodinjke, ki uporabljajo pridelatek za kavo „svojem gospodinjstvu“ pravega: Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega: Francka:“ se je mnoga desetletja kot najboljša ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbeni mojster

stavbna pisarna, Rimska cesta 2 (Recherjeva hiša)

se priporoča sl. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se najsolidneje in po zmerni ceni izvršujejo.

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

Oljnate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitne proti vremenskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in mizarski klej

Copiče
za vsako obrt

Prašno olje
za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej. Zahtevajte cenike!

Kleparskega vajenca

sprejme takoj Ivan Romig, kleparski mojster, Stari trg 16, I. nadstropje.

Piščanci za pečenje! Presno maslo!

na vse kraje franco po povzetju: 6—8 debelih velikih piščancev za pečenje, letošnje prireje, dosejo zajamčeno živi, K 7.—. Prirodno presno maslo od kravjega mleka, zabojček s 5 kg K 10.—, malinov sok, 4 literska spletna steklenica K 5.—. B. Margules, Buczac 11.

V novozgrajeni hiši na Poljanski cesti 71 se oddaje za novembrov termin

stanovanja

s 3 oziroma 4 sobami in pritliklinami, dalje

velika, na novo urejena prodajalna.

Natančneje se izve istotam. Janko Predovič v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu, gg. gostilničarjem in slavnim društvom vladno naznanjam, da bom vodil v naprej

vinsko trgovino

pod lastnim imenom v hiši „pri Anžoku“ v Spodnji Šiški.

Imel bom v zalogi vedno pristna štajerska, dolenska in istrska vina po najnižji ceni. Vino ljutomeržan v buteljkah.

Splošnovanjem Josip Božič, trgovec z vinom.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadst.

Osebni kredit

posojila za ranžiranje

uradnikom, profesorjem, učiteljem, penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi pogoji, eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu plačilu v poroštevni sklad. Mesečni obrok za posojilo 200 K znaša pri 5 letnem vračanju 4 K v številu obrestih. Predstroskov nikakor. Natančneje iz prospektov. Nadaljna pojasnila daje

Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22.

Hotel

Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 27

„Lepe zračne sobe.“

Priznana fina kuhinja.

Izborne pijače. Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori.

Največji restavracijski vrt v Ljubljani

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z verizico od K 4:50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9:70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44— „
Nikelnasta damska „ z verizico „ „ 8:50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9:50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20— „
Uhani zlato na srebro „ „ „ 1:80 „
14 kar. zlata uhani „ „ „ 4:50 „

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „Iko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 273.

Vroči poletni meseci pospešujejo razvijanje in razširjanje vseh nalezljivih bolezni in znano dejstvo je, da

KOLERA

škratinka, ošpice, tifus, koze v poletnih mesecih močnejše nastopajo nego v drugih letnih časih. Zato je nujno potrebno, da imajo pri vsaki hiši razkuževalno sredstvo. Priznana najzanesljivejša razkuževalno sredstvo sedanosti

Lysoform

je brez duha, brez nevarnosti in po nizki ceni ter se v vsaki lekarni in drogerijah dobi v originalni steklenici za 80 h. Učinkuje hitro in zanesljivo in ga zato vsi zdravniki radi priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za antiseptične obveze (na rane in otekline) in za obvarovanje pred nalezjenjem.

Lysoformovo milo

je fino, nežno toaletno milo s spridejanim lysoformom in je antiseptičnega učinka. Lysoformovo milo se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo, tudi za dojenčke; olupša polt jo dela nežno in dehtečo. En poizkus zadostuje, da boste vedno rabili to milo. Komad stane 1 K.

Lysoform s poprovo meto

je ustna voda odlično antiseptičnega učinka. Odstrani hitro in zanesljivo neprijetni duh iz ust in konservira zobe. Vrhutega pa lysoform s poprovo meto po zdravniški odredbi služi za grgranje pri katarju v požiralniku, vnetju vratu, nahodu. — Nekaj kapljic zadostuje za pol steklenice vode. — Originalna steklenica stane K 1:60.

Vsi izdelki z lysoformom se dobivajo po vseh drogerijah in lekarnicah. Zanimivo knjigo

„Gesundheit und Desinfektion“

pošlje na zahtevo vsakomur kemik

A. C. Hubmann, Dunaj, XX. Petraschgasse 4.

Delniška glavica K 6,000.000.

837

Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Selenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijavitelje, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predurjmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

„Vloge na knjižico od dneva vložitve“
4 1/2 %
od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

Menjalnica. Centrala v Trstu. Filijalka v Opatiji.